

D

1. Je dána křivka, která vznikla jako řez plochy $z^2 = x^2 + y^2$ rovinou $x = 1$. Najděte směrnici tečny k této křivce procházející bodem $[1, -1, \sqrt{2}]$.

$$z^2 = x^2 + y^2 \text{ je rovnice kuželové plochy, } z = \sqrt{2} \Rightarrow z(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$f(y) = z(1, y) = \sqrt{1 + y^2}, \text{ směrnice } k = f'(-1) = -\frac{2y}{2 \cdot \sqrt{1 + y^2}} \Big|_{y=-1} = -\frac{1}{\sqrt{5}} = -\frac{\sqrt{5}}{5}$$

$$\text{Jinak: } k = z'_y(1, -1) = -\frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}} \Big|_{x=1, y=-1} = -\frac{1}{\sqrt{5}}$$

2. Ve vedlejším obrázku je nakresleno několik vrstevnic funkce f blízko bodu $A = [0, 0]$.

a) Odhadněte $f'_x(A)$ a $f'_y(A)$.

$$f'_x(A) \doteq \frac{f(0, 02; 0) - f(0; 0)}{0, 02 - 0} = \frac{4, 02 - 4}{0, 02} = \frac{0, 02}{0, 02} = 1$$

$$f'_y(A) \doteq \frac{f(0; 0, 01) - f(0; 0)}{0, 01 - 0} = \frac{4, 02 - 4}{0, 01} = \frac{0, 02}{0, 01} = 2$$

b) Do obrázku nakreslete vektor $\mathbf{v} = \frac{1}{100} \cdot \mathbf{grad} f(A)$.

$$\mathbf{v} = \frac{1}{100} \cdot \mathbf{grad} f(A) = (0, 01; 0, 02)$$

c) Ve kterém z bodů A, B , kde $B = [0, 03; 0, 02]$ má $\mathbf{grad} f$ větší velikost?

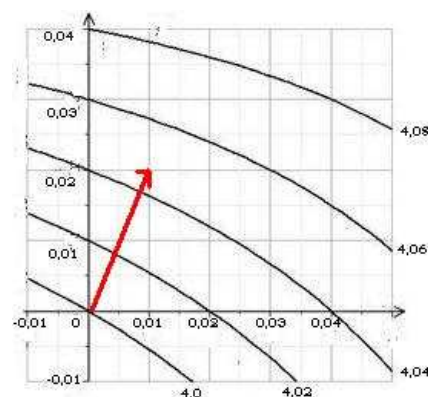
V bodě A – jsou zde vrstevnice blíže k sobě.

d) Jaký úhel φ svírá gradient funkce f v bodě B s vrstevnicí procházející tímto bodem?

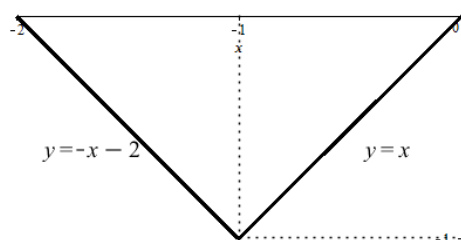
Gradient je vždy kolmý na vrstevnici – je to směr nejrychlejšího růstu.

e) Odhadněte $f'_u(A)$, je-li $\mathbf{u} = \left(\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$

$$f'_u(A) = \mathbf{u} \cdot \mathbf{grad} f(A) \doteq \left(\frac{1}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}\right) \cdot (1, 2) = \frac{1}{2} + \sqrt{3}$$



3. Vypočítejte $\int_A xy \, dx \, dy$, kde A je trojúhelník s vrcholy $[0, 0]$, $[-2, 0]$ a $[-1, -1]$.



$$A = \left\{ (x, y) \mid \begin{array}{l} -1 \leq y \leq 0 \\ -y - 2 \leq x \leq y \end{array} \right\}$$

$$\begin{aligned} \int_A xy \, dx \, dy &= \int_{-1}^0 dy \int_{-y-2}^y xy \, dx = \int_{-1}^0 y \cdot \left[\frac{1}{2} x^2 \right]_{-y-2}^y dy = \\ &= \frac{1}{2} \int_{-1}^0 y (y^2 - (y+2)^2) dy = -\frac{1}{2} \int_{-1}^0 (2y^2 + 2y) dy = \\ &= -\left[\frac{2}{3} y^3 + y^2 \right]_{-1}^0 = -\frac{2}{3} + 1 = \frac{1}{3} \end{aligned}$$